

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn ska ändras på så sätt att vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn höjs med 20 euro i månaden. Dessutom föreslås en höjning av stödet för privat vård av barn till 160 euro i

månaden. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2009 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2009.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

I 11 a § i lagen om barndagvård (36/1973) föreskrivs om subjektiv rätt till dagvårdsplats som ordnas av kommunen. Enligt bestämmelsen ska kommunen se till att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare, efter utgången av den tid för vilken moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) får betalas eller efter en faderskapspenningsperiod omedelbart efter föräldrapenningsperioden, kan få en sådan av kommunen ordnad dagvårdsplats för barnet som avses i 1 § 2 eller 3 mom. i lagen om barndagvård och att barnet kan få dagvård tills det såsom läropliktigt enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998) inleder den grundläggande utbildningen.

Dagvårdssystemet inbegriper för närvarande en subjektiv rätt för familjer till kommunalt ordnad dagvård och å andra sidan rätt till stöd för hemvård eller privat vård av barn. Enligt 3 § 1 mom. i lagen om stöd för

hemvård och privat vård av barn (1128/1996) betalas stöd enligt lagen på det villkor att föräldrar eller andra vårdnadshavare inte väljer en dagvårdsplats enligt 11 a § 1 mom. i lagen om barndagvård. Rätt till stöd för hemvård av barn föreligger enligt 3 § 3 mom. dock endast om barnet inte har fyllt tre år eller om det hör till samma familj som ett annat barn under tre år som berättigar till vårdpenning och som vårdas på samma sätt.

Enligt 4 § 2 mom. i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn är vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn per kalendermånad 294,28 euro för ett barn under tre år i familjen och 94,09 euro för varje följande barn under tre år samt 60,46 euro för varje annat barn.

Vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn är 137,33 euro per kalendermånad för varje barn i familjen som är under skolåldern. Utöver vårdpenningen betalas ett vårdtillägg som beror på familjens inkomster och storlek. Vårdtillägget kan uppgå till högst 134,55 euro i månaden.

Sedan april 2007 har familjerna kunnat få såväl stöd för privat vård av barn som stöd

för hemvård av barn samtidigt. Denna ändring gjordes för att familjerna skulle få bättre möjligheter att individuellt välja vårdform för varje barn i familjen.

2. Bedömning av nuläget

Med stöd för hemvård och privat vård av barn stöds familjer som ordnar vården av barnet på annat sätt än genom kommunalt ordnad dagvård. Stödet för hemvård av barn riktar sig förutom till det barn som är under tre år också till barnets syskon som inte uppnått skolåldern och som vårdas på samma sätt. Stödet för privat vård av barn riktar sig till alla barn i familjen som är under skolåldern.

3. Målsättning och de föreslagna ändringarna

3.1. Höjning av vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn

Det föreslås att den vårdpenning som betalas för ett barn under tre år i familjen ska höjas från 294,28 euro till 314,28 euro. Vårdpenningen föreslås fortfarande vara 94,09 euro i månaden för varje följande barn under tre år och 60,46 euro i månaden för varje annat barn i familjen. Ändringen görs i 4 § 2 mom. i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn.

Regeringen har enligt sitt regeringsprogram förbundit sig att minska barnfamiljernas fattigdom och ojämlikheten genom att förbättra barnfamiljernas ekonomiska ställning. Med tanke på familjerna är det ändamålsenligt att stöden så väl som möjligt behåller sitt realvärde. Enligt en utredning av forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (Stakes, Rapporter 4/2005) har utvecklingen av den ekonomiska situationen varit särskilt svag i flerbarnsfamiljer.

Nivån på stödet för hemvård av barn höjdes senast genom en lagändring som trädde i kraft i början av april 2007 (1256/2006, RP 168/2006). Den höjning på 10 euro som då gjordes gällde bara vårdpenningen för famil-

jens andra barn under tre år och för varje följande barn.

3.2. Höjning av vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn

Enligt förslaget ska vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn höjas från nuvarande 137,33 euro till 160 euro per månad och barn. Stöd för privat vård av barn betalas fortfarande enligt den vårdform som föräldrarna eller vårdnadshavarna valt. Genom att höja stödet för privat vård av barn vill man förbättra familjernas faktiska möjligheter att välja den vårdform som är bäst för varje barn. Ändringen görs i 4 § 3 mom. i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Syftet med propositionen är att höja vårdpenningen för familjens första barn som har rätt till stöd för hemvård med 20 euro i månaden. Dessutom höjs stödet för privat vård av barn till 160 euro i månaden.

År 2009 beräknas kostnaderna för att höja stödet för hemvård av barn uppgå till ca 15,1 miljoner euro och för att höja stödet för privat vård av barn till ca 4,3 miljoner euro. Den kalkylerade statsandelen är ca 6,3 miljoner euro.

Vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn beaktas som inkomst när en person söker utkomststöd. År 2006 fick sammanlagt ca 50 000 barnfamiljer utkomststöd. Höjningen av vårdpenningen kan i någon mån sänka utgifterna för utkomststödet.

4.2. Konsekvenser i fråga om familjernas ställning

En avsikt med den föreslagna höjningen av vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn är att förhindra att barnfamiljernas ekonomiska situation försvagas. Den föreslagna höjningen av vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn är avsedd att förbättra

familjernas faktiska möjligheter att välja en lämplig vårdform för varje enskilt barn.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Finlands Kommunförbund och sakkunniga vid Folkpensionsanstalten har hörts i samband med beredningen.

Ärendet har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning på det sätt som förutsätts i 8 § i kommunallagen (35/1995).

6. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2009 och avses bli behandlad i samband med den.

7. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den av 20 december 1996 om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 4 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1256/2006, som följer:

4 §

Vårdpenning

Vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn är per kalendermånad 314,28 euro för ett barn under tre år i familjen och 94,09 euro för varje följande barn under tre år samt 60,46 euro för varje annat barn. För ett adop-

tivbarn som fyllt tre år och som är berättigat till stöd betalas vårdpenning emellertid så som för ett barn under tre år.

Vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn är 160,00 euro per kalendermånad för varje barn i familjen.

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 15 september 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den av 20 december 1996 om stöd för hemvård och privat vård av barn
(1128/1996) 4 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1256/2006, som följer:

Gällande lydelse:

4 §

Vårdpenning

Vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn är per kalendermånad 294,28 euro för ett barn under tre år i familjen och 94,09 euro för varje följande barn under tre år samt 60,46 euro för varje annat barn. För ett adoptivbarn som fyllt tre år och som är berättigat till stöd betalas vårdpenning emellertid så som för ett barn under tre år.

Vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn är 137,33 euro per kalendermånad för varje barn i familjen.

Föreslagen lydelse:

4 §

Vårdpenning

Vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn är per kalendermånad *314,28 euro* för ett barn under tre år i familjen och 94,09 euro för varje följande barn under tre år samt 60,46 euro för varje annat barn. För ett adoptivbarn som fyllt tre år och som är berättigat till stöd betalas vårdpenning emellertid så som för ett barn under tre år.

Vårdpenningen enligt stödet för privat vård av barn är *160,00* euro per kalendermånad för varje barn i familjen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
